

prostega stanovanja ali stanarine le tedaj, če nam to šolska občina privoščí.

Tudi ta določila povzročujejo mnoge krivice ter čestokrat zmanjšujejo občutno borne naše plače. Večinoma smo zadeti kolegi in kolegínje v večjih krajih, kjer so ravno stanovanja zelo draga.

Reklo se je: ako hoče šolska občina boljše učitelje, bo že poskrbela za stanovanja. Pa ravno to pričakovanje se je izjalovilo. Učitelji se na takih krajih leto za letom menjavajo, gotovo ne v korist dotični šoli, a krajna šolska oblast sicer morda godrnja, stori pa ničesar.

Pravično bi bilo, da se dovoli takim učnim osebam stanarinski prispevek, recimo polovico lokalne doklade dotičnega kraja.

S tem ne bodo prizadete toliko revne kmečke občine, kjer imajo itak navadno vse učne osebe naturalna stanovanja, pač bi pa taka določba bogatejše šolske občine, kjer po navadi ni naturalnih stanovanj, napotila, da pripravijo svojemu učiteljstvu stanovanja. —iě.

(Dalje prih.)

Praprotnikova slavnost.

(Konec.)

Ko je končal govornik, so zaorili glasni Slava-klici, in odkrila se je lepa spominska plošča, katero je okusno izklesal g. Vurnik iz Radovljice. Na sivi mramornati plošči je zgoraj udelana iz belega mramorja izklesana glava Praprotnikova, okolo katere se vijejo besede: Prva skrb mi je mladina — ravno tako domovina. Pod podobo stoji napis: V tej hiši je bil rojen dne 9. listopada 1827. leta Andrej Praprotnik, pesnik in pisatelj slovenski, starosta slovenskega učiteljstva. — Postavilo „Slov. učit. društvo“ l. 1897. —

Po odkritju so zapeli učitelji Nedvédovo pesem „Domovina, mili kraj“ (besede Praprotnikove). Potem smo se zbrali na prostornem, lepo z zastavami okrašenem gostilniškem vrtu gostoljubnega g. Al. Pavlina k skupnemu obedu.

Pri obedu se je izpregovorilo več napitnic. Prvi je poprijel besedo predsednik „Slov. učit. društva“ g. Janko Likar, pozdravil goste, ki so prišli slaviti spomin Praprotnikov ter se spomnil končno zaščitnika in pospeševalca narodove izobrazbe, presvetlega cesarja Franca Jožefa, kateremu so zaklicali zbrani gostje trikrat „Slava!“

V lepem govoru je proslavljal urednik „Učit. Tov.“ g. Jakob Dimnik Praprotnika kot skrbnega očeta svoji družini ter napil navzočim njegovim hčeram ter ostalim njegovim sorodnikom.

Tajnik „Slov. učit. društva“ g. E. Gangl je povdarjal v krepkem govoru napredek našega učiteljstva ter napil prijateljem njegovim, posebno še prisotnemu županu ljubljanskemu, g. Iv. Hribarju.

G. Fr. Praprotnik je zahvalil s toplimi besedami slov. učiteljstvo za tako lepo slavnost, s katero se časti pokojnik sorodnik, ter g. Dimniku za napitnico, s katero je nazdravil Praprotnikovim sorodnikom.

V jedernatem, daljšem govoru je izražal g. Ivan Hribar veselje, ki ga navdaja ob tako svečanem trenutku, ko vidi, kako zavedno, kako napredno je slovensko učiteljstvo. Povdarjal je, kolike zasluge si je pridobil rajni Praprotnik ne samo za naše učiteljstvo, temveč tudi za izomiko narodovo sploh. In temu učiteljstvu, katerega najvrednejši člen je bil slavljenec, napiva.

S pravim oduševljenjem je bila sprejeta ta napitnica.

Tajnik „Maticе Slovenske“, g. Evgen Lah je povdarjal velike zasluge, katere si je stekel pokojni Praprotnik za „Matico Slovensko“, kateri je bil 5 let tajnik, 12 let ključar in do smrti jeden najdelavnejših sotrudnikov in odbornikov.

Nadučitelj g. Drag. Česnik je napil v navdušenem govoru delavnemu in neustrašnemu odboru „Slov. učit. društva“, za katero napitnico ga je zahvalil društveni tajnik E. Gangl ter povdarjal, da so „Slov. učit. društvu“ v njega stremljenju najboljša opora vrla naša okrajna učiteljska društva, katerim napiva.

Okr. šol. nadzornik g. Andrej Žumer je vzpodbujal učiteljstvo k jedinstvu, k zlošnemu delovanju ter napil v vznesenih besedah kolegijalnosti.

Nadučitelj in predsednik „Zaveze“ g. Luka Jelenc je — uporabljajoč citate iz Praprotnikovih domoljubnih pesmi — napil lepi slovenski domovini.

Ko je še napil župan iz Kamne Gorice g. pl. Kappus z navdušenimi besedami slovenskemu učiteljstvu, je zaključil društveni predsednik g. Janko Likar vrsto napitnic z napitnico na urednika „Učit. Tovariša“. — Med prijateljskimi pogovori in med petjem slovenskih pesmi je potekal hitro čas, dokler se niso razšli častilci Praprotnikovi s prijetno zavestjo, da so završili dostojno lepo slavnost.

K slavnosti so došli ti-le brzogovorni pozdravi:

Begunje — Slava Praprotnikovemu spominu in slavlencem! — Zavrl.

Celje — Slava pedagogu Praprotniku, slava njegovim častilcem! — Učiteljstvo okoliške sole.

Kilovčce — V duhu z Vami. Živeli! Povsod naprej, ne nazaj! Živelو napredno učiteljstvo! — Premec, Puppis, Kostanjevec.

Kranj — Slava Praprotnikovemu spominu! Najsrčnejši pozdrav zbranim častilcem njegovim! — Peter Mayer.

Krško — Večna slava odličnemu slovenskemu pedagogu! — Pedagogiško društvo.

Lesce — Zadržana, sva v duhu z Vami. — Ažman, Žrjov.

Ljubljana — Zadržan udeležiti se slavnosti, iskreno pozdravljam zbrano učiteljstvo ter kličem Praprotnikovemu spominu: Slava! — Nadzornik prof. Levec.

Ljubljana — V duhu se pridružuje častilem svojega učitelja, znamenitega šolnika Praprotnika — Prof. Perušek.

Ljubljana — Vsled družinskih razmer zadržan, udeležiti se lepe slavnosti, kličem Praprotnikovim častilem: Slava! Slava Praprotnikovemu spominu! — Schiffrer.

Ljubljana — Slava Praprotnikovemu spominu! — Št. Jakobsko-Trnovska ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda.

Ljubljana — Ker se ne moreva udeležiti vsled rodbinskih razmer slavnosti, kličeva z drugimi pokojnikovimi častilci: Slava, večni spomin preblagemu Praprotniku! — Maks in Vilma Josin.

Ljubljana — Zadržan, kliče Vam gromoviti „Živeli!“ Slava Praprotniku! — Sachs.

Postojina — Učiteljstvo postojinske šole, zadržano se udeležiti slavnosti, hrani hvaležen in ponosen spomin na pokojnika ter pošilja vsem udeležencem najsrčnejše pozdrave. — Primožič.

Sežana — Slava in hvaležen spomin pokojniku! Čast njegovim častilem! — Kiferle.

Šiška — Kličem z drugimi častilci in častilkami: Praprotniku večni spomin! — Javoršek.

Škofja Loka — Zbranim častilem dičnega Praprotnika kličeta iskreni „Na zdar!“ — Ljubljanski in Gorenjski Sokol.

Škofja Loka — Zbranim slaviteljem Praprotnika-pisatelja, nekdanjega tukajšnjega učitelja, kolegijalni pozdrav! — Papa, Krener, Flis, Kramar, Svetlič.

Št. Jernej — Ker mi ni mogoče udeležiti se slavnosti, sem v duhu z Vami ter Vas kolegijalno pozdravljam. — Janez Saje.

Travnik — Živeli častilci nepozabnega Praprotnika! V duhu z Vami. — Andoljšek.

Trst — Vzgojiteljem narodovim, zbranim pri današnji slavnosti, kličeva od sinje Adrije: Živeli! — Pretnar, Gorkič.

Vižmarje — Dičnega Praprotnika spominu in njegovim častilem: Slava! — Žirovnik, Sič.

Würishofen — Slava očetovemu spominu! Pozdrav častilem! — Viktorija Praprotnik.

Končno omenimo, da se je našla ravno na večer pred slavnostjo med starimi popirji v pisarnici voditeljevi na I. mestni šoli v Ljubljani do sedaj še nenatisnjena pesem Praprotnikova, ki jo ponatisnemo kot najlepši zaključek tesnemu poročilu:

Domači kraj.

Domača hiša, zibka mila,
Kjer mati moja me gojila —
Poljubevala ličica —
Priserčno bod' pozdravljena!

Domača lipa — krasna v cvetji,
Kjer v sladkem bival sem zavetji —
Za dom si vnela mi duha,
Priserčno bod' pozdravljena!

Zeleni logi in doline,
Domače trate in ravnine,
Prepeval kjer sem pesmice,
Bodite mi pozdravljene!

In kraj ti sveti, tihomili,
Kjer v Bogu zbrani smo molili,
Domača bela cerkvice,
Priserčno bod' pozdravljena!

IX. skupščina „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“ dne 4. in 5. vel. srpana v Celju.

Slovensko učiteljstvo se je zbralo letos v posvetovanje o stanovskih stvareh v starodavnem Celju, ob bistri Savinji. Mesto samo ni sicer obleklo praznične obleke, ker se šopiri v njem na umeten način nasprotnik našega naroda, tem srčneje so nas pa vsprejeli tamošnji vrli narodnjaki ter nam postregli z vsem, karkoli so le mogli. Srčna hvala! Z odprtimi rokami in srci so nas vsprejeli ti vrli boritelji spodnještajski ter nam prepustili za čas našega zborovanja na razpolago vse prostore prekrasnega „Národnega doma“. In prav so imeli ti nevstrašljivi boritelji za národna prava, da so nas tako lepo vsprejeli, saj lahko trdimo, da smo slovenski učitelji zelo važen član našega naroda, kojega bodočnost nosimo na svojih ramenih in v srcih svojih. V srcih naših se pretaka čistá slovenska kri, kojo smo vedno pripravljene žrtvovati v blagor in srečo našega milega naroda slovenskega. Slovenski učitelji smo pijonirji narodne prosvete, in kdor prezira nas ter nam meče v našem težkem in napornem delovanju pod nogo polena, ta ne želi, da bi naš narod napredoval v omiki. In prav radi tega, ker Vi, vrli celjski Slovenci, ne želite, da bi zaostajal naš narod v omiki za drugimi narodi, prav zaradi tega ste nas tako presrčno vsprejeli v sredo svojo. Zasluge slovenskega učiteljstva na polju narodove prosvete uvažuje in naglašá tudi glasilo spodnještajskih Slovencev, vrla „Domovina“, ki piše v svoji 33. številki tako-le: